

SB. 2345.

TL 1-127
①

Tolna vármegye

Dombóvár járás
Nak (kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Fáron

~~negy~~ (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a muliban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határán. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezésében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

A község az Árpádházi királyok alatt a XII. ik, vagy XIII. ik században alakult. A Zich család okmánytára szerint, a neve Warongh volt és alakulása óta Tolna megyéhez tartozik. A török hódoltság alatt a község elpusztult és 1788 körül újra települt jobbára magyar ajkú lakosokkal.

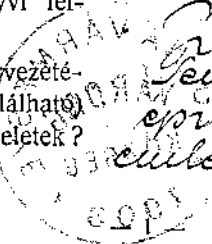
neutörténet

urbéres község

Kis község

naki terület

Reuplomat Mária Terézia királynő építtette hasonló elhagyott helyre 1775 beu.

B) A község földrajzi leírása.

Északról Törökhegy 6 km, keletről Rápa 2 km, délről Nák 5 km, nyugatról Somogyoszló 4 km. határolja.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A határ dombos, erdős vidék.

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

Rossahely, víze egy kis vízü patak

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

1152 kat. hold (birtokívek adatai alapján).
 721 k. hold szántó, 69 k. hold rét (kaszáló),
 48 k. hold szőlő (beültetett), 30 k. hold legelő,
 217 k. hold erdő, — k. hold nádas,
 49 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez öndllő puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Tarongi puszta.

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a terjedelmük?

nincsenek

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

nincsenek

A község vázlatos térképe csatolva db
 nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

— 431 —

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

..... lélek.
 431 r. kath., — g. kath., ref.,
 — ág. h. ev., — izr., egyéb
 nemzetiség szerint: 431 magyar, — német, tót,
 — rutén, — oláh, horvát,
 egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Tarong puszta a falutól 2 km. nyire 60 lakossal.

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

Földművelés

3. A népesség zömének foglalkozása (földművelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

80 ház 120 lakrészszel.

4. Hány ház és hány lakárrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

R. kath templom, r. kath elemi iskola,
 — 2 — községház.

A községben levő állami és más középületek.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előljárási cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Biró. Törvény- (másod-) bíró. 4 esküdtt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám

..... jegyző, segédjegyző, orvos
..... állatorvos, irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

..... 1 kisbíró (küldönc), bába,

..... éjjeli őr és gazdasági alkalmazott.

Nak 5 km. km.

6 virilista, 6 választott tag, 21 pót tag

A község egy választókerületet alkot.

nincs

Grácsárd 70- km.

Dombóvár 21- km.

Dombóvár 21- km.

Kocsola 14- km.

Grács 8- km.

~~Van,~~ tag. Nincs.

~~Van.~~ Nincs.

~~Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság~~ tag.
Kötelezett tűzoltóság.

~~Van.~~ Nincs.

~~Van.~~ Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Kórorvos székhelye és annak távolsága: Nak 5- km.
- Hány magánorvos lakik a községben: nincs
- Községi bábák száma: nincs
- Körbába lakóhelye és annak távolsága: Kápafo 2- km.
- Okleveles magánbábák száma: nincs
- Legközelebbi gyógyszerár hol van és milyen távol? Gomagyozd 4- km.
- Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Kápasvár 35 km.
- Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) -Van szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: — intézeti ápolásban, — magán ápolásban.
- Elhagyott gyermekek száma? — gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze?
- Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó. Jó
- Van-e csatornázása? nincs
11. Korcsmák és vendéglők száma?
- Van-e szálloda, fogadó és hány? 1 korcsma, — vendéglő, — kávéház.
- Van-e községben közfürdő? nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? nincs
- A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? nincs

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Grekoszárd 70- km.
- Kir. járásbírószék székhelye és távolsága? Dombóvár 21- km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Grekoszárd 70- km.
- Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Dombóvár 21- km.
- Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Dombóvár 21- km.
- Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs 85- km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

R. kath. elemi iskola 1 tanteremmel és 1 tanerővel.

2. Középkiskolák vagy más szakiskolák (iparostanóciskola, g.mn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

nincs

3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?

nincs

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

Levente egyesület.

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Gyékény 70 km. — km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Anyagyház nincs. Az 5 km nyire eső náki r. kath. anyagyházhoz és a pécsi püspökséghez tartozik.

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

Gomogyozil 4 km.

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

Csak kötelezettsége van, és peorig - 12 méter tűzfaluak az erdőről való háza szabályait a plebanus, kántor és templom földmunka-váltásáuk fixetése.
Párber.

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

nincsenek.

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

Az iskolaszék intézi.

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

nép könyvtár.

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédműemlék vagy elesett hősök emléke?

nincs

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, nűkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

nincs

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkásegylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

nincs

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országut, megyei ut, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

A Gyal-hetény - dombovári vicinális úton bonyolítja le összes forgalmát Dombovárral.

2. Vasúti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasúti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

nincs

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

nincs

Van-e posta, távirda, távbeszélő állomása?

nincs

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

A Gyal-hetény - dombovári vicinális úthoz.

Községi (közvilágító) utak hossza?

5-

km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

~~Igen.~~ — ~~Nem.~~ nincs

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

Flegyes tanyáknál 600 holdas közép birtoka
A kisbirtok átlag 5 hold, a törpe birtok 2 hold.

~~mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.~~

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

nincs

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Igen 30 hold

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

nincs

Van-e legelő-rendtartás?

nincs

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

nincs

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Ersekopárd 7 km

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

nincs

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Igen 400 ööl

Be van-e ültetve?

Igen

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

nincs

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

Pécs 85-

km.

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

97

ló,

87

szarvasmarha,

uralkodó tenyésztési irány:

114

sertés,

79

juh

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Magyverűi lóbonzhardi, szarvasmarha.

Gyákes 8-

km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Dombóvár 21 km

Hova gravitál a község?

Dombóvára.

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kírákó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

nincsenek

Mélték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

Gyékspárod 70 km

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

1 szatocs

Hitel és pénzüintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

nincs

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

nincs

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

1 cipész, 1 korács, 1 kapcsakötő.

Van-e a községben ipartestület?

nincs

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

nincsenek

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Gyéksefehérvár 100-

km.

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

Gyékspárod 70-

km.

12. Magánkezelésben álló közművek:

nincs.

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

nincs

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Házipar és annak jellege.

Vászonszövés saját házi használatra.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hőrségház 1 helyiséggel.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

Tanítólakás 3 lakrészrel.

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

14 kat. ho'd szántó és rét, *18* legelő, *—* kat. hold erdő, egyéb *18 hold*

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Földjeit kishaszonbérletbe adja

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

nincs

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

legelő

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

Gyészfőrdő

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi kocsmá stb.

nincs

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó *3356* K *85* f. Házadó *586* K
50 f. Ált. kereseti adó *151* K *60* f. Társulati adó *—* K *—* f. Vagyon- és jöv. adó *339* K *—* f.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Háztartási adó

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Műtépítés. Hővilágítás.

Hárong 1925 nov-18.

A község pecsétjének lenyomata:

Hárong
 Községi (kör-) jegyző.